

Referat for bestyrelsesmøde på IBOS

Dato og tidspunkt 2. juni 2026 kl. 14.00 – 16.00

Sted IBOS, Rymarksvej 1, 2900 Hellerup, lokale M1

Indkaldte

Diana Stentoft, DBS (forperson)
Ella Wiberg, Borgerrepræsentationen København
Ida Raunkiær, DBSU
Isabelle Simone Genevey, IBOS
Jes Diemer, IBOS
Jóhannes Miðskarð, Borgerrepræsentationen København
Linda Gade, Gladsaxe Kommune
Marie Fasmer, IBOS
Nick Elhøj, Blinde- og svagsynedes interessegruppe for erhverv og uddannelse
Nils Bo Hermansen, LFBS (næstforperson)
Pia Boisen, Region Hovedstaden
Silas Balder Erichsen, IBOS

Afbud

Claus Bjørn Billehøj
Louise Bøttcher

Referent Olivia Sofie Haracopos

Dagsorden

Punkt 1 **Præsentationsrunde v. alle**
Vi byder Ella Wiberg fra Københavns Kommunes Borgerrepræsentation velkommen til bestyrelsen.

Punkt 2 **PD-uddannelsen v. Marie**
I samarbejde med UC-Syd har IBOS gennem mange år udbudt PD-uddannelsen *Synspædagogik og syns(re)habilitering*, som er den eneste specialiserede uddannelse på synsområdet. UC-Syd er blevet pålagt, at undervisere på uddannelsen er ansat i den stillingsstruktur der er på professionshøjskoler. En sådan ændring medfører i praksis en grundlæggende omlægning af uddannelsens struktur.

I arbejdet med at lande en ny struktur er det væsentligt at sikre, at også aftagerfeltet for uddannelsen inddrages. Dette sikres gennem en følgegruppe med repræsentanter fra DTHS. De er netop blevet forelagt en ny model for uddannelsen, hvor undervisningen varetages af 10 faglige profiler med særlige kompetenceområder. Følgegruppen gav generelt positiv tilbagemelding og vurderede, at modellen understøtter en uddannelse med høj faglig kvalitet.

Herefter følger videre dialog med UC Syd, i forhold til den endelige fordeling af det faglige og organisatoriske ansvar, ligesom de 10 profiler skal kvalificeres yderligere.

Forventningen er, at uddannelsen i sin ny struktur kan udbydes fra foråret 2027.

Det blev understreget, at IBOS fortsat vil udgøre det faglige fundament for uddannelsen. I overgangsperioden udbydes der en kursusrække for at dække det fagligt mest basale ift. de PD-moduler, der ikke gennemføres i efteråret.

Det er endnu uafklaret, hvordan de to moduler, modul 5-6, kan forankres i den ny struktur, fordi der på disse moduler er behov for flere undervisere med dyb og praksisorienteret viden på området.

Punkt 3 IBOS' økonomi over tid v. Silas

Som et fast punkt på bestyrelsesmøderne får bestyrelsen indblik i forskellige dele af IBOS' samlede økonomi. På dette møde blev bestyrelsen præsenteret for udviklingen i økonomien med særligt fokus på IBOS' bo- og dagtilbud, der er placeret i afdelingen Bo, Læring og Samvær (BLS).

Det blev fremhævet, at IBOS' bo- og dagtilbud gennem de seneste fire år i stigende grad er blevet en central og bærende del af IBOS' økonomi. Udviklingen bidrager til en større økonomisk stabilitet, idet de aktiviteter, som IBOS selv har mulighed for at påvirke, er i vækst. Samlet set ses en stigning i nettoomsætningen, hvor væksten er bredt funderet på tværs af økonomiens forskellige områder.

Historisk har VISO-KaS kontrakten udgjort den største del af omsætningen. Som følge af takststigninger på servicelovsområdet er bo- og dagtilbud imidlertid over de seneste år vokset til at være det største omsætningsområde i IBOS' økonomi. VISO-rammen er ikke blevet reduceret, men fylder relativt mindre i den samlede økonomi som følge af væksten i BLS' nettoomsætning.

Bestyrelsen blev desuden orienteret om, at IBOS' VISO-kontrakt er blevet forlænget til og med 2028.

Punkt 4 Digitale barrierer og arbejdsmarkedsdeltagelse for mennesker med synshandicap v. Diana og Marie

Bestyrelsen har på forrige møde afgivet et ønske, om at drøfte de udfordringer, som mennesker med synshandicap i stigende grad møder i krydsfeltet mellem digitalisering, hjælpemidler og datasikkerhed, herunder hvordan udviklingen påvirker målgruppens mulighed for deltagelse på arbejdsmarkedet. Vi lever i en verden, hvor udviklingen af teknologi suser af sted, og hvis vi ikke sætter fokus på problematikken for vores målgruppe, risikerer vi at de bliver hægtet af på arbejdsmarkedet.

Dialogen blev indledt af IKT- og arbejdsmarkedskonsulenter fra IBOS, som fremhævede de generelle udfordringer de møder i dialogen med medarbejdere og arbejdspladser.

1. Tidsperspektiv

Konsulenterne starter forfra ved hver henvendelse, da det fra arbejdsplads til arbejdsplads er nødvendigt at tage stilling til, hvorvidt programmerne og hjælpemidlerne kan bruges på arbejdspladsen.

Når borgere skal i oplæring, virksomhedspraktik, afklaringsforløb vedrørende deres arbejdssevner o.l., bliver de presset på tid for at nå i mål med installering og godkendelse af programmer. Det har en effekt på borgerens forløb, at de skal vente længe på godkendelse.

2. Beføjelser og myndighed

Konsulenterne kan alene rådgive og udtale sig vejledende, men ikke bestemme over hverken offentlige eller private instanser, samt orientere borgere og arbejdspladser om konsulenten og IBOS' ophæng og rolle.

3. Lov om webtilgængelighed

Tilgængelighedsloven vejer ikke lige så tungt som loven om datasikkerhed og GDPR. Virksomheder prioriterer sikkerhed over tilgængelighed.

Tilgængelighedsloven dækker ikke alle programmer eller institutioner, og dækker ikke undervisningsmaterialer. De steder, som loven ikke omhandler, kan lovgivningen ikke bruges til at stille virksomheden til ansvar.

4. Borgerens færdigheder

Det forventes, at borgere der bruger hjælpeprogrammer, har IT færdigheder og derfor kan løse udfordringerne med deres egne devices. Devices som de måske kun lige er blevet introduceret til. Derudover kræver det, at man som medarbejder ofte er i tæt dialog med sin IT-afdeling, hvilket kan give en følelse af at være til besvær.

5. New Work Tech

Derudover er IBOS involveret i forskningsprojektet New Work Tech, hvis foreløbige resultater viser, at personer med handicap ofte udvikler innovative løsninger for at kunne udføre deres arbejde, men at manglende viden, utilstrækkelig understøttelse af hjælpeteknologier og organisatoriske barrierer på arbejdspladsen fortsat skaber unødige digitale barrierer for deltagelse og beskæftigelse. Forskningsprojektets fund bekræfter de centrale udfordringer nævnt i notatet (Bilag 1) og IBOS' arbejde i projektet skal være med til at skabe viden og påvirke udviklingen af mere tilgængelige digitale løsninger og arbejdspladser på et strategisk niveau, samt forsøge at udarbejde retningslinjer på et EU-plan.

Ligeledes fik repræsentanter fra brugerorganisationerne mulighed for at forelægge de udfordringer de møder i deres arbejde.

- Flere oplever, at krav om flere login, multifaktorgodkendelse samt lange godkendelsesprocesser, når computeren skal åbnes. Hvilket gør det umuligt selvstændigt at åbne sin computer, da du først har adgang til dine kompenserende hjælpemidler, når du er igennem loginprocessen.

- Læringsportaler, offentlige digitale løsninger og nye softwareplatforme er ofte ikke tilstrækkeligt anvendelige for brugere af skærmlæsere og andre hjælpemidler, selv når de formelt lever op til tilgængelighedskrav.
- Når installation, godkendelse eller tilpasning af hjælpemidler tager måneder, risikerer brugere at blive sat bagud i både uddannelse og arbejde.
- Mange efterlyser bedre vejledning om, hvilke hjælpemidler der findes, hvilke rettigheder man har, og hvordan man kommunikerer sine behov til arbejdsgivere og andre relevante aktører.
- Mange oplever ikke at få løbende støtte til at udvikle deres færdigheder i de kompenserende teknologier, hvilket påvirker både effektivitet og oplevelsen af at kunne udføre sit arbejde på lige vilkår.
- De påpeger, at det er en fordel, at udfordringerne adresseres på et højere niveau, gennem fælles standarder og krav på nationalt eller europæisk niveau, frem for at den enkelte bruger skal løse problemerne alene.

Der blev mellem bestyrelsens medlemmer og IBOS' konsulenter udfoldet flere udfordringer i krydsfeltet mellem tilgængelighed, hjælpemidler og IT-sikkerhed. Bl.a. hvordan skærpede sikkerhedskrav løbende skaber nye barrierer for brugen af kompenserende hjælpemidler, og hvordan løsninger, der tidligere fungerede, efterfølgende bliver lukket ned af hensyn til datasikkerhed. Samtidig opleves det, at IT-afdelinger ofte mangler viden om hjælpemidler og derfor afviser eller forsinker løsninger, mens ansvaret for at finde og forklare løsningerne i praksis placeres hos den enkelte medarbejder.

Der blev også peget på manglende adgang til specialiseret support og bekymring over nedlukningen af Erhvervsservice hos NOTA, som hidtil har spillet en vigtig rolle i at gøre materialer tilgængelige. Flere fremhævede, at brugere og konsulenter ofte møder organisatorisk modstand, manglende ejerskab og uklare ansvarsplaceringer, når tilgængelighedsudfordringer skal løses på arbejdspladser. Dette forstærkes af en forventning om, at den enkelte selv skal navigere i relationen til IT-afdelinger og argumentere for sine behov.

Endelig blev der drøftet, hvordan lovgivning og markedskrav i blandt andet USA har været med til at skabe større fokus på digital tilgængelighed, mens der i Danmark opleves færre incitamenter og begrænsede muligheder for at håndhæve krav på området. Der var bred enighed om, at udfordringerne er både reelle og alvorlige, og at der er behov for et fælles ansvar for at løfte problematikken og skabe større opmærksomhed på den i relevante fora.

Bestyrelsen takkede panelet af med en enighed om, at det er en reel udfordring, som vi må samarbejde om at holde fokus på.

Efter panelet drøftede bestyrelsen mulige løsninger og prioriteringer for det videre arbejde. Overvejelserne herfra vil IBOS samle op sammen med relevante ledere og medarbejdere fra IBOS.

20. februar 20246

Punkt 5 Eventuelt v. Diana

Vi vil på næste møde drøfte regeringsgrundlaget. Ellers intet til eventuelt.